

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

**Obvodné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
5. ročník, školský rok 2012/13
Testové úlohy pre kategóriu F (6. ročník ZŠ a 1. ročník OG)**

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

- 1.* A válaszívből egészítsd ki a szlovák nemzeti mozgalom személyiségeinek neveit.
- 2.* A történelmi Magyarország területén, melynek Szlovákia is része volt, a 18. század végén több nemzetiség élt, ezért „Kis Európának” is nevezték. Sorolj fel közülük ötöt.
- 3.* Ha azzal a feladattal bíznanak meg, hogy hívd össze az újkori Szláv Kongresszust, az alább felsorolt nemzetek közül kiket szólítanál meg? A válaszívből sorold a nemzeteket a meghívottak és a nem meghívottak közé.

lengyelek, csehek, románok, oroszok, szerbek, észtek, svédek, bolgárok

- 4.* 1848 szeptemberében megalakult a szlovákok első politikai szervezete. Az alábbiak közül válaszd ki a helyes megnevezést.
- a) Szlovák Nemzeti Tanács
b) A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa
c) A Szlovák Köztársaság Kormánya

- 5.* Kinek a nevéhez fűződik az "ipszilon" használatának bevezetése a szlovák helyesírásban? Az alábbi nevek közül válaszd ki a megfelelőt.

- a) Jozef Ignác Bajza
b) Martin Hattala
c) Martin Hamuliak

- 6.* A szlovák nemzeti mozgalomban fontos szerepet játszott a vallás. A felsoroltak közül válaszd ki a két legjelentősebbet.

görögkatolikus, evangélikus, református, római- katolikus, zsidó

- 7.* Röviden magyarázd meg mit értünk a Bernolák-féle és a Štúr-féle irodalmi nyelv fogalma alatt. A válaszívből a fogalmakhoz írd oda, hogy Szlovákia melyik régiójához sorolható.

8.* Az alábbi ábrákon a szlovák nemzeti mozgalom három jelentős személyisége látható.

1

2

3

- a) Nevüket írd le a válaszívre.
- b) A személyiségeket csoportosítsd működésük időrendje szerint – a legidősebbtől a legfiatalabbig.

9.* Az evangélikus diákok körében 1844-ben kedvelt volt egy ének, amely a *Kopala studienku* című népdal dallamára íródott. Válaszolj az alábbi kérdésekre.

- a) Mi volt az ének címe?
- b) Ki volt az ének szerzője
- c) Jelenleg hol használatos ez az ének?

10.* A válaszíven olvasd el a szöveget és egészítsd ki a hiányzó részt.

11.* Helyezd megfelelő sorrendbe az alábbi fogalmakat (az általános megnevezéstől a legkonkrétabb megnevezésig).

szlovák, gyetvai, szláv

12.* Jelentős korszaknak számít a szlovákok történelmében szlovák önkéntesek fellépése a „Forradalmi év” idején. Ezt a korszakot jeleníti meg Peter Bohúň ismert festménye is. Melyik év volt ez?

- a) 1838/39
- b) 1848/49
- c) 1858/59

13.* A válaszíven egészítsd ki a szöveg hiányzó részét.

14.* A 19. század első felében a szlovák és a magyar nemzeti mozgalom egyik követelése a vidéki lakosság életviszonyainak javítására irányult. Mégpedig:

- a) a rabszolgaság megszüntetése
- b) az alattvalói viszony megszüntetése
- c) a jobbágyság eltörlése

15.* Milyen célt szolgáltak a mértékletesség egyletei?

- a) segítették a játékfüggők tevékenységét
- b) segítették visszaszorítani az agresszivitást
- c) az alkoholizmus elleni harcban segítettek

16.* Alkoss párokat az alábbi fogalmakból (eseményekből) és helyszínekből.

A) Liptószentmiklós (Liptovský Mikuláš)	a) A Štúr-nemzedék 1836-os kirándulása
B) Dévény (Devín)	b) Prešpurské noviny
C) Pozsony (Bratislava)	c) Szláv Kongresszus (Slovanský zjazd)
D) Prága	d) A szlovák nép követelései
(Žadosti slovenského národa)

17. Helyezd megfelelő sorrendbe a kiemelkedő történelmi korokat (a legrégebbitől a legújabb korig).

ókor, újkor, őskor, középkor, modern kor

18. Az alább felsorolt tárgyak közül melyik három tartozik a tárgyi kultúra emlékei közé?

az ember csontváza, az elszenesedett fák, kerámia, ékszerek, vulkanikus kőzet

19. A válaszíven írd a latin nyelvű kifejezésekhez a magyar megfelelőjüket. Melyik korszakban – a felsoroltak közül - tanulta meg az ember használni a tüzet?

20. Ki hozta létre a Szlovák Múzeológus Társaságot? Az alapító a mellékelt fényképen látható.

- a) Andrej Kmeť
- b) Matej Bel
- c) Adam František Kollár

21. Mit jelent az antropogenezis kifejezés?

- a) az emberi társadalom történelmi fejlődését
- b) az ember fejlődését
- c) az ókori társadalom fejlődését

22. Az etiópiai Hadarban meglelt női csontváz, a "Lucy" csaknem 3 millió éves. A csontvázat az amerikai- és etiópiai régészek 1974-ben találták meg. Az ember melyik fejlődési fokozatába sorolható?

23. A válaszíven egészítsd ki az ember fejlődési fokozatait.

24. Szlovákia területén hol találták meg a Neander-völgyi ember egyének öntvényét?

- a) Vágsellyén (Šaľa nad Váhom)
- b) Gánócon (Gánovce pri Poprade)
- c) Hanusfalván (Hanusovce nad Topľou)

25. Az őskori női szobrocska (a képen) a pozsonyi vár múzeumában látható, melyet Moravanyban találtak (Moravany nad Váhom).

- a) Milyen néven lett ismert a szobrocska?
- b) Milyen anyagból készült?

26. Az újkőkorban az ember már nem függött a vadászattól és a természet adta gyűjtögetéstől. Megtanulta megtermelni az élelmiszert.

- a) Hogyan nevezzük az emberiség történetének ezt a forradalmi korszakát?
- b) Hogy nevezik azt az ázsiai vidéket, ahonnan ezek a változások elterjedtek Európa területeire is?

27. A régészek Szlovákia területén is találtak jelentős bronz-kori lelőhelyeket. A válaszíven egészítsd ki ezek neveit.

28. Kik voltak a druidák?

- a) kelta költők
- b) kelta papok
- c) a kelta harcosok külön csoportja

29. Mi volt a zikkurat és hol építettek ilyeneket?

30. Melyik két állam kötötte meg a világon az első ismert békeszerződést?

31. Mit nevezünk monoteizmusnak?

- a) többistenhit
- b) nem vallásos meggyőződés
- c) egyistenhit

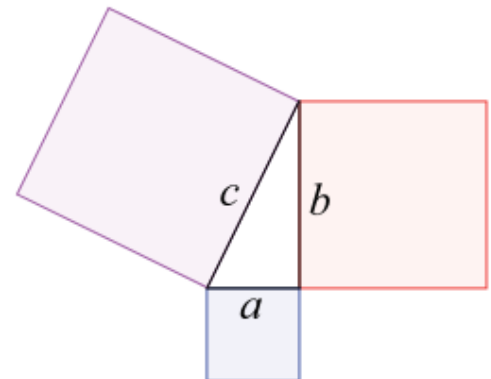
32. Melyik ókori görög civilizáció keletkezett Kréta szigetén?

- a) minószi
- b) mükénéi
- c) trójai

33. A perzsa-görög háborúk idején három jelentős ütközetre került sor. Az alábbiak közül válaszd ki a helyes választ.

- a) Szalamisz szigeténél, Thermopülainál, Martónnál - mindegyiknél a görögök nyertek
- b) Szalamisz szigeténél – a görögök nyertek, Thermopülainál - a perzsák, Maratónnál – a görögök
- c) Szalamisz szigeténél , Thermopülainál, Martónnál - mindegyiknél a perzsák nyertek

34. A matematikából ismerünk egy képletet, amely szerint kiszámíthatjuk a derékszögű háromszög harmadik oldalhosszát, ha ismeretes a háromszög két oldalhossza. (az ábrán látható) Ezt a képletet az athéni görög matematikus szerint nevezték el. Hogy hívták ezt a matematikust?

35. Az ókori athéni államrendszer több változáson esett át. A válaszíven egyéssítétek ki a két reformátor államférfi nevét.

36.

Allítsd párba az alábbi hellenisztikus államokat és uralkodó dinasztiákat. Hogy hívták az ismert uralkodót és hadvezért (a képen látható), akinek a halála után a felsorolt családok hatalomhoz jutottak?

a) Egyiptom	A) Antigonosz dinasztia
b) Görögország és Makedónia	B) Szeleukosz dinasztia.
c) Kis - Ázsia	C) Attalida dinasztia
d) Mezopotámia és Perzsia	D) Ptolemaida dinasztia

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský
Recenzent: Mgr. Marko Mižičko
Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2013
Slovenská komisia Dejepisnej olympiády
Preklad: Ing. Veronika Zsideková